

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

Het VII. Capittel. Vande Ketterije van Xenaias, ende Beeltstormers. Anno
485.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

perijkelen? voor de welcke, ende treffelijcke eeren, ende
feestdaghen ghestelt sijn vande welcke de duyvels ve-
riaeght, ende de sieecten ghenesen worden? welckers
openbaringhen, ende voorseggingen, welckers licha-
men alleen t'selve vermoghen dat hare heylighe ziele-
len, t'zy dat sy gheraect, t'zy dat sy ghe-eert worden?
vvelckers druppelen bloedt alleen, ende kleyne teeke-
nen van haer lyden, t'selve vermoghen, dat hare licha-
men? dese dinghen en viert ghy niet, maer versmaet
se.

Du laet ick Partye haer eens bedencken / met
wie dat sy t'hout / ofte met Cyrillus, ende Grego-
rius, die Iulianum soo dapper hebben berispt / om
dat hy spottede met het eeren der Marteiaren /
met het kostelijck vercleren van hare graven /
met haer te offeren debote giften / met t'haerder
eere Kercken te bouwen / met de macht vande
Ketsiquien / oock van de minste stuyckens: of wel
dat sy t' hout met Iulianus selve? de sake en heeft
gheen meerder pzenue van noode / sy wijst haer
selben upt.

HET VII. CAPITTEL.

Vande Ketterije van

XENAIAS,

ende

BEELTSTORMERS.

Anno 485.

VAn Xenaias seght Nicephorus *lib. 16. cap. 27.*
Hy is de eerste ghevveest, sept hy / die dese
vvoorden wysghebraect heeft, dat men de
Aa 3 beek

beelden *Christi*, ende van de ghene die hem hebben be-
haecht, niet en moet eeren. **Maer op** Nicephorus
uptroeft: O stout ghemoet, ende onbeschaemde
mont!

Van andere beeltstormers, de *welcke* Damascenus stelt in dese lijst der ketteren / seght hy: Dese worden soo ghenoemt, om dat sy de heylighe ende eere-
waardighe beelden schandelijck hadden gehandelt, in cleyne stukskens ghebroken, ende geworpen in't vyer. Op de selve wijze hebben sy de beelden, de welcke op de mueren gheschildert waren, eensteels met warm water, eensteels met calc, ende inckt uytghe wischt

De ober-een-komste bande Nietw-ghereformeerde mer dese oude ketters blijkt soo claer by de stucke / dat sy gheen pzeube van doen en heeft: laet ons nochtans tot meerder verclaringhe het gheboelen hier ober hoorzen van sommighe Schryvers van onse Partije.

Ten eersten Joannes Calvi, n lib. I. Instit. cap. 11 §. 7 **De** beelden / seyd hy / die de Papiſten der Heplighen maken / wat zijn die anders dan exempelien van verlozen cost / ende onreynigheyd?

Item: Godt heeft gheboden dat men in de Kercke soude een alghemeene leere hooz setten in de predikinghe sijns Woortz / ende heplighe verborghentheden / hier in bewijſen de Papiſten haere herren wepnighe betommenet te sijn / die mer de ooghen ondrayben om de beelden te bemerken.

Ten tweeden Samuel Veltius in sijn *Waerheys licht* pag. 250. **Dooz** de beelden te bupghen is een sonde van tooverije.

Ten derden Dierick Haemer in den *Toesteen der Waerheyd* pag. 170. **Merckt** / seyd hy / dat de Propheet Elaias de aenbiddinghe der Afgodtz beelden beschrijft / dooz de woorden / sich buyghen, ende Neyghen hooz de selve; en dit is t'ghene / datmen in de Roomische Kercke doet / daer men sich hooz de beelden niet alleen en bupghet / maer de selve doock wietvoockt.

Doozders

Doorzeg: Arme luyden / seyd hy / die neders-
balt / booz hout / ende steen.

Of zy meer als ghenoegh want de practische
der Nieuw-ghereformeerde leght soo claer teghen
het eeren der heelden / datse niemant en can loo-
chenen.

Ydele uytvlucht van *Partije*.

Andreas Rivetus *Cathol. Orthod. Q. 1. Pag. 10* Soo
verre ist van daer seyd hy / dat wy *Constantinus Co-
pronimus, Vigilantius, Claudius Taurinensis, Phorius, ende de
Grieken*, de welke haer ghestelt hebben teghen het aen-
ro-pen der Heylighen, het eeren der Reliquien, en beel-
den; soudon om die reden bekennen voor ketteris, dat
wy liever haer, om die oorfake, achten aldergroosten lof
weerdigh.

Dat is te segghen / wy sijn wijser als byz hon-
dert en seventigh Bisschoppen soo *Grteckysche*
als *Varijnsche* / de welke in het *Alghemeen Con-
cilie van Nicéen* vergadert zijnde in't jaer 717. des-
se heelt-stozmers veroordeelt hebben als ketteris /
ende het upstellen / ende eeren der heelden heb-
ben vast ghestelt: Sonder te spreken van alle de
treffelijckste *Verraers* des wereldds / die hier op
ghevolght zijnde / van't selve gheboelen gheweest
sijn.